

... en zo marcheren wij ...

Handboek voor functionarissen van schutterij Onderling Genoegen
Najaar 2008

Voorwoord

Uit "Schuttersproat" april 2002....

Het nieuwe seizoen komt er weer aan. Altijd weer tijd voor nieuwe plannen. Of voor het uit de kast halen van oude plannen die nooit echt van de grond zijn gekomen. Zo hebben ook deze winter de commandanten weer eens bij elkaar gezeten om te zien of er bij de optredens van onze vereniging nog het een en ander kan worden verbeterd.

Eigenlijk hoefden we er helemaal niet zo lang over na te denken. De resultaten van de concoursen van de afgelopen jaren waren niet echt slecht. Maar echt goed kon je het nou ook weer niet noemen. Dus hebben we de juryrapporten er maar eens bij gehaald. Dan blijkt al snel waar het mis gaat. Een heleboel kleine puntjes en een paar dingen die er uit springen. O.G. heeft vooral moeite met de rechte lijn. En O.G. heeft nog meer moeite met de bochtjes. Oefenen dus.

O.G. heeft een rijke traditie in "vooral niet te veel oefenen". Jarenlang zijn we gewend geweest dat de eerste prijzen toch wel kwamen. Wij waren "gewoon goed". "Veur Duuve mans zat werd er ook wel gezegd, en die prijs kwam toch wel. Maar die tijd is toch echt voorbij. Nu het merendeel van de Gelderse schutterijen tot de hogere wedstrijdklassen is doorgedrongen wordt de jury steeds kritischer op de kleine puntjes. Waar vroeger "een beetje recht" al wel recht genoeg was moet het tegenwoordig aardig langs een liniaal kunnen. En een haakse bocht... moet dus echt HAAKS zijn. En dat schijnt toch wel heel erg moeilijk te zijn.

Vanuit bovenstaande gedachte is het handboek voor functionarissen van Onderling Genoegen ontstaan. Een boekwerkje met daarin nuttige informatie voor iedereen die "In uniform" actief is voor de schutterij. Een overzichtelijke verzameling van afspraken die we met elkaar hebben gemaakt, reglementen van de federatie en aandachtspunten voor tijdens de wedstrijden op onze concoursen.

Dit boekje is waarschijnlijk een start... door de ervaringen van de komende jaren verwachten we dat het zal worden aangevuld met verdere nuttige tips en wetenswaardigheden...

Wij, de commandanten van Onderling Genoegen, hopen hiermee een bijdrage te leveren aan de blijvende positieve uitstraling van onze schutterij, de schutterij waar we met zijn allen zo trots op zijn.

De commandanten van Onderling Genoegen.

2^e uitgave, najaar 2008

1^e uitgave, april 2002

1. Inhoudsopgave

1.	Inhoudsopgave	3
2.	Contactpersonen.....	4
3.	Zorg voor het uniform.....	5
3.1.	Wanneer krijg je een uniform	5
3.2.	Melden van gebreken.....	5
3.3.	Reinigen	5
3.4.	Wapens en attributen	5
3.5.	Regenkleding	5
3.6.	Wanneer in uniform	6
4.	Deelname aan activiteiten	7
4.1.	De schutterij rekent op je	7
4.2.	Wanneer aanwezig	7
4.3.	Afmelden en vervanging	7
5.	Volgorde van de optocht.....	8
5.1.	De optocht tijdens kermis en schuttersfeest	8
5.2.	De optocht bij concoursen en serenades.....	8
6.	De Commando's	9
6.1.	Opbouw van een commando	9
6.2.	"Het geheel" en "Per sectie (bij opvolging)"	9
6.3.	Rusthouding en geeft acht	10
7.	Marcheren	11
7.1.	Het juryrapport van de federatie.....	11
7.2.	Niet gericht in de lengte 1 breedte muziek (3)	12
7.3.	Niet haaks door de bocht (3).....	13
7.4.	De plaats van de commandanten tijdens de mars.....	16
7.5.	De commando's tijdens de mars.....	16
8.	Defileren.....	17
8.1.	Het juryrapport van de Federatie	17
8.2.	De Commando's tijdens het defilé	19
8.3.	De plaats van de commandanten	19
9.	Presenteren	20
9.1.	Enkele voorbeelden van presenteren van de wapens	20
10.	Bijlagen	23

2. Contactpersonen

Iedere functionaris van O.G. kan voor vragen of opmerkingen over het functioneren van de vereniging, van de eigen sectie, voor zaken rond uniformering, afmelden voor optredens en dergelijke terecht bij een vaste contactpersoon voor iedere sectie. Daarnaast is er tevens een vaste contactpersoon voor iedere sectie binnen het bestuur.

De contactpersonen voor de verschillende groepen functionarissen zijn:

(Namen aangepast aan situatie augustus 2014).

Sectie	Contactpersoon sectie	Contactpersoon bestuur
Officieren, bielemannen, vaandelwachten, vaandeldragers, kanonniers, commandanten, piassen, marketentsters	Ben Nijland	Sjaak Kersten
Hand- en kruisbooggroep	Hans Hofstede	Jan Wieleman
Lee Enfield groep	Johan Tilleman	Reinhold Kelderman
Vendeliërs	Rudie Peer Marco van Schaik	Geert Roelofs

Iedere functionaris kan voor algemene aangelegenheden, of in het geval men bij de eigen contactpersoon geen gehoor denkt te vinden, altijd terecht bij:

De hoofdcommandant	Theo Bodde
Het secretariaat van O.G.	Reinhold Kelderman

Zaken met betrekking tot het uniform en de attributen dienen, na overleg met de contactpersoon van de eigen groep, afgestemd te worden met de commissaris Materiaal:

De commissaris materiaal	Jan Wieleman
--------------------------	--------------

Kijk voor de laatste nieuwtjes en het oefenprogramma op www.ogduiven.nl

3. Zorg voor het uniform

3.1. Wanneer krijg je een uniform

Het uniform van schutterij O.G. is een kostbaar bezit en wordt niet aan zo maar iedereen verstrekt. Het uniform is niet alleen in de economische zin kostbaar maar vooral ook in emotionele zin. Schutters van O.G. behoren hun uniform dan ook met trots en waardigheid te dragen. Eenmaal in uniform ben je een integraal onderdeel van de schutterij en wordt je ook door de buitenwereld gezien als een vertegenwoordiger van de schutterij.

Hij of zij die in aanmerking denkt te komen te komen voor een uniform moet dan ook min of meer bewezen hebben om het uniform waardig te zijn.

In de praktijk betekent dit dat men voorgedragen moet worden door een of meer andere geüniformeerde leden van de schutterij, waaronder de commandant van de sectie waarbij men actief is of wenst te zijn. In een aantal gevallen (zoals b.v. Lee Enfield peloton, hand- en kruisboogschutters of vendeliers) betekent dit ook dat men eerst geruime tijd met die sectie meegedraaid moet hebben tijdens repetities. Die tijd kan oplopen tot maximaal 1 jaar.

De commandant van de betreffende sectie bevestigt de voordracht en zijn instemming aan het bestuur. Het bestuur verleent de uiteindelijke toestemming voor het verlenen van het uniform. Na de toestemming door het bestuur wordt de verdere afhandeling verzorgd in overleg met de commissaris materiaal.

3.2. Melden van gebreken

Gebreken aan materiaal en attributen worden na overleg met de contactpersoon van de eigen groep gemeld aan de commissaris materiaal. In overleg met de commissaris materiaal wordt voor herstel of vervanging gezorgd.

3.3. Reinigen

Conform het functionarissenreglement zorgt het bestuur voor de gelegenheid om het uniform 1 maal per 2 jaar, in de "even" kalenderjaren chemisch te laten reinigen. Dit zal over het algemeen, volgend op het laatste jaarlijkse evenement, meestal in september of oktober gebeuren. Wanneer het uniform gedurende het jaar zodanig vuil wordt dat tussentijds reinigen noodzakelijk is dan wordt dit door de schutter zelf verzorgd. Uitgangspunt is ook hier dat het uniform altijd waardig en trots gedragen kan worden. Speciale aandacht wordt gevraagd voor de witte koorden van de officieren.

3.4. Wapens en attributen

Wapens en andere attributen (vendels, vaandels etc.) dienen bij gebruik voor de schutterij altijd schoon, en zonder gebreken te zijn. Koperen delen die voor poetsen in aanmerking komen (b.v. de bollen van de vendels) zijn dan ook altijd glimmend gepoetst. Vendels behoren voor de optredens vrij te zijn van kreuk. Een strijkbeurt af en toe kan geen kwaad.

3.5. Regenkleding

De schutterij heeft regenjassen beschikbaar in geval tijdens optredens of concoursen de regenval zodanig is dat de hoofdcommandant besluit dat regenkleding gewenst is. Regenkleding wordt dus alleen op aangeven van de hoofdcommandant gedragen. Alleen de regenjassen die door de schutterij ter beschikking zijn gesteld zijn toegestaan. Dit is nodig om de gewenste "eenheid van tenue" te waarborgen.

3.6. Wanneer in uniform

Het moge duidelijk zijn dat het uniform bij alle officiële optredens van de schutterij moet worden gedragen. Daarnaast is het gewenst dat het uniform ook wordt gedragen op die momenten waarop wij onze verbondenheid met elkaar willen uitdragen of vieren. Denk daarbij aan de kermisdagen (overdag) en het schuttersfeest (de hele avond).

4. Deelname aan activiteiten

4.1. De schutterij rekt op je

Het functionarissenreglement verplicht de geüniformeerde leden om deel te nemen aan de optredens en de repetities van de schutterij tenzij er een serieuze reden van afwezigheid is. Dit is natuurlijk niet zo maar een verplichting die nagekomen moet worden omdat het toevallig in het reglement staat.

De schutterij ziet zich zelf graag als een vereniging van mensen die er samen iets moois van willen maken. De kracht van O.G. zit hem vooral in de volgende punten:

De grootte van de schutterij

Wij zijn er trots op één van de grootste schutterijen uit de regio te zijn. Dat komt natuurlijk alleen maar tot zijn recht als iedereen ook werkelijk aanwezig is.

De verscheidenheid aan secties.

De grote verscheidenheid aan verschillende secties (groepen) binnen 1 vereniging maakt onze schutterij ook uniek in onze regio. Ook dit blijkt alleen maar als iedereen aanwezig is waardoor dit nog eens ten volle wordt benadrukt.

De correcte wijze waarop wij ons wensen te gedragen wanneer wij in functie zijn of deelnemen aan activiteiten of evenementen. Correct naar onze gastheren, naar onze gasten en naar elkaar.

Om dit alles mogelijk te maken verwachten we dan ook van elkaar dat we ons ten volle inzetten voor een zo mooi mogelijke presentatie van onze vereniging. Hier hoort vanzelfsprekend ook bij dat iedereen deelneemt aan de repetities en de instructies. We zijn naar elkaar toe verplicht dat we er samen iets moois van maken. We rekenen op elkaar. We rekenen op jou.

4.2. Wanneer aanwezig

Van iedere functionaris verwachten we dat hij uiterlijk 1 kwartier voor aanvang van optredens of wedstrijden aanwezig is op de ópstelplaats. Dit geldt niet alleen voor de marswedstrijd op een concours, maar ook voor de activiteiten op de Duivense Kermis en ook voor de overige individuele of korpswedstrijden op de concoursen. Het zal de commandant een aantal jaren van zijn leven schelen wanneer iedereen zich netjes aan die regel houdt.

4.3. Afmelden en vervanging

Wanneer men onverhoopt toch onmogelijk op een repetitie of een optreden aanwezig kan zijn dan dient men zich tijdig af te melden bij de contactpersoon van de sectie. Voor al die functies waarbij vervanging door afwezigheid is gewenst dient door de afwezige, in overleg met de contactpersoon, altijd een vervanger te worden geregeld.

Dit is in ieder geval van belang voor de volgende functies:

- Bielemannen: Er moeten er altijd 2 zijn.
- Vaandelwacht: Er dienen altijd 2 vaandelwachten naast het standaardvaandel te lopen.
- De hoofdcommandant en de commandovoerende sectiecommandanten.
- Er dienen altijd minimaal 2 officieren beschikbaar te zijn voor de begeleiding van het koningspaar.
- Kanonniërs: Er dienen altijd minimaal 2 kanonniërs te zijn.

5. Volgorde van de optocht

5.1. De optocht tijdens kermis en schuttersfeest

Tijdens kermis en schuttersfeest, waarbij ook de kermis-schutters meedoen, is de volgorde van de opstelling van de optocht als volgt:

Vaandel te paard
Hoofdcommandant te paard
Piassen
Bielemannen
Vaandelwacht
Marketentsters
Kanonnen
Officieren
Bestuur (te voet)
Lee-enfield korps
Hand- en kruisboogschutters
Vendeliers junioren
Vendeliers aspiranten
Vendeliers senioren
Liemers Harmonie
Schutters
Koets met koningspaar + 2 officieren
Overige koetsen en volgauto's

Het bestuur maakt gebruik van de koetsen en volgauto's. De schutters worden begeleid door de commandanten en indien gewenst enkele officieren.

5.2. De optocht bij concoursen en serenades

Bij concoursen en serenades en alle optochten waarbij de kermis-schutters niet meedoen is de volgorde van de opstelling van de optocht als volgt:

Vaandel te paard
Hoofdcommandant te paard
Piassen
Bielemannen
Vaandelwacht
Marketentsters
Kanonnen
Officieren
(koningspaar te voet + 2 officieren)
Bestuur
Commandanten
Lee-enfield korps 7
Hand- en kruisboogschutters
Liemers Harmonie
Vendeliers junioren
Vendeliers aspiranten
Vendeliers senioren
(Koets met koningspaar + 2 officieren)

6. De Commando's

6.1. Opbouw van een commando

Een commando van een commandant bestaat altijd uit 3 delen:

Een waarschuwingscommando; Let op... er gaat iets gebeuren

Een Aanduidingscommando; Wat moet er gebeuren

Een uitvoeringscommando; Doe het nu ook

Voorbeelden:

Waarschuwing	Aanduiding	Uitvoering	Betekenis
Schutterij	Geeft	Acht	Neem vanuit de 1e of 2e rust de houding aan.
Schutterij	Hoofd der colonne links / rechts	Mars	Begin bocht naar links / rechts
Schutterij	Markeer de pas	Mars	Pas op de plaats
Schutterij	Afdeling	Halt	(en sta stil) Sta stil in 3 passen waarbij de laatste pas aansluit
Schutterij	Links / rechts	Om	Draai op de plaats een kwart slag naar links / rechts
Schutterij	Rechts om	Keert	Draai op de plaats een halve slag naar rechts

Etc.

Wanneer een aantal commando's achter elkaar wordt gegeven dan wordt alleen bij het eerste commando het waarschuwingscommando gegeven.

6.2. "Het geheel" en "Per sectie (bij opvolging)"

Het merendeel van de commando's welke door de hoofdcommandant worden gegeven gelden voor hele schutterij. (Voorwaarts Mars; Afdeling Halt; Markeer de Pas Mars etc.). De commandant geeft dit aan door voor het commando de aanduiding "Het geheel" te geven.

Dus: "Het geheel", Voorwaarts, Mars

Een aantal commando's worden echter door de hoofdcommandant alleen aangegeven waarna sectiecommandanten het commando herhalen voor hun eigen sectie.

Schouder geweer

Presenteer geweer

Hoofd Rechts / Front

Deze commando's worden dan voorafgegaan door de aanduiding "per sectie" of "per sectie bij opvolging".

Bij de commando's "per sectie bij opvolging" kennen we de volgende secties:

Commando door	Opvolging door
Hoofdcommandant	Bielemannen, Piassen, Vaandelwacht, Marketentsters, Kanonniërs
Commandant officieren	Officieren en Bestuur
Commandant Lee Enfields	Lee Enfield korps
Commandant Hand- en Kruisboog	Hand- en Kruisboogkorps
Tamboer-maître muziek	Liemers Harmonie
Commandant Vendeliërs	Aspiranten, junioren en senioren vendeliërs

6.3. Rusthouding en geeft acht

Uitgangspositie, 2^e rust; lichte spreidstand, rechterhand, licht geopend, op de rug.

1^e rust; rechterarm gestrekt, lichte vuist, duim naar voren

Geeft acht; linker been bijtrekken, voeten naast elkaar, rechterarm gestrekt, lichte vuist, duim naar voren

7. Marcheren

7.1. Het juryrapport van de federatie

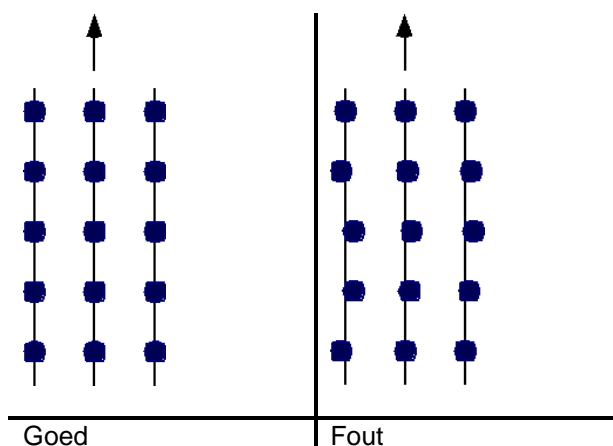
Onderstaand worden de elementen weergegeven waarop de schutterij wordt beoordeeld tijdens de marswedstrijden van de federatie. Per onderdeel wordt aangegeven welke aandachtspunten voor onze schutterij van belang zijn. Achter ieder onderdeel is tevens tussen haakjes aangegeven welke puntwaarde in mindering wordt gebracht wanneer een jurylid de fout constateert. Een voorbeeld van een juryrapport is in de bijlage toegevoegd.

7.1.1. Te dicht op de voorganger gelopen (6)

Het gaat in dit geval om de afstand van de schutterij ten opzichte van de voorgaande schutterij. Het is de taak van de hoofdcommandant om te bewaken dat de schutterij niet te veel inloopt op de voorganger. Over het algemeen dient een afstand van minimaal 75 tot 100 meter te worden aangehouden.

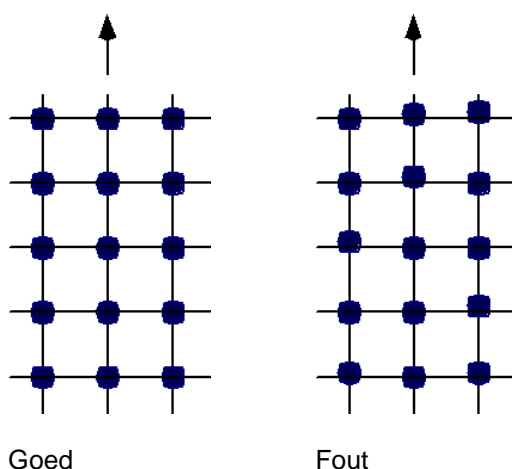
7.1.2. Niet gericht in de lengte (6)

Dit betekent dat de schutters in een zo veel mogelijk rechte lijn achter elkaar moeten lopen, of bij een gebogen weg zoveel mogelijk de looprichting van de as van de weg moeten volgen.

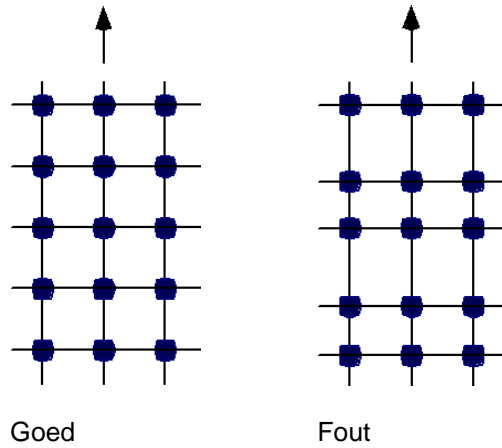
7.1.3. Niet gericht in de breedte (6)

Dit betekent dat op de rechte einden en licht gebogen weggedeelten de schutters steeds in een rechte lijn naast elkaar en haaks op de as van de weg moeten lopen.

7.1.4. Onderlinge afstand in een onderdeel (3)

Het gaat in dit geval om de onderlinge afstand tussen deelnemers die achter elkaar lopen. Dit wordt per sectie beoordeeld omdat b.v. vendeliërs nu eenmaal verder uit elkaar lopen dan b.v. Lee Enfield schutters. Deelnemers binnen 1 sectie moeten een gelijke afstand tot de voorganger aanhouden.

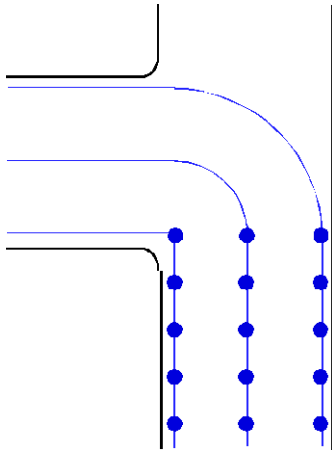
7.2. Niet gericht in de lengte / breedte muziek (3)

Hiervoor gelden de zelfde criteria als hiervoor genoemd bij 7.1.2 en 7.1.3

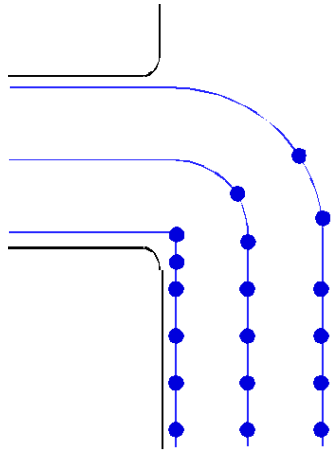
7.3. Niet haaks door de bocht (3)

Een van de belangrijkste punten waar OG regelmatig de fout in gaat is het zogenaamde 'Haaks door de bocht'.

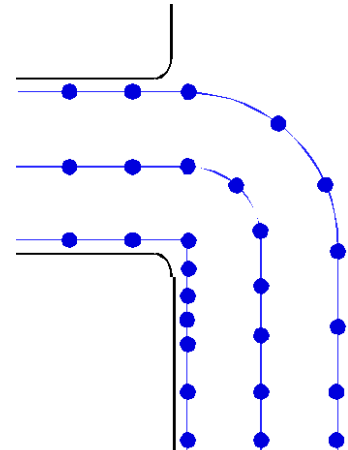
Onderstaande figuren geven aan wat de juiste wijze is om de bocht te maken; in dit geval een linkse haakse bocht:

De schutterij marcheert in normale opstelling totdat de man "links binnen voorop" het draaipunt van de bocht heeft bereikt.

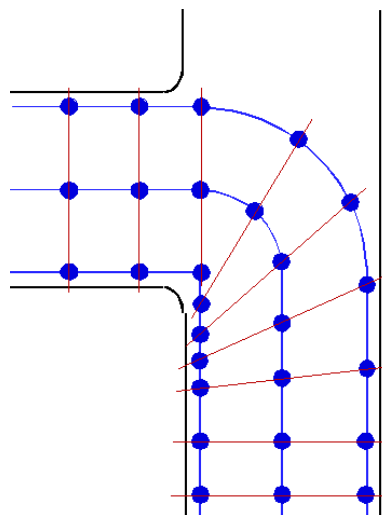

Vanaf dat punt: houdt de middelste man gelijke snelheid versnelt de buitenste man de pas draait de linker man op de plaats totdat middenman en buitenman de bocht volledig door zijn.

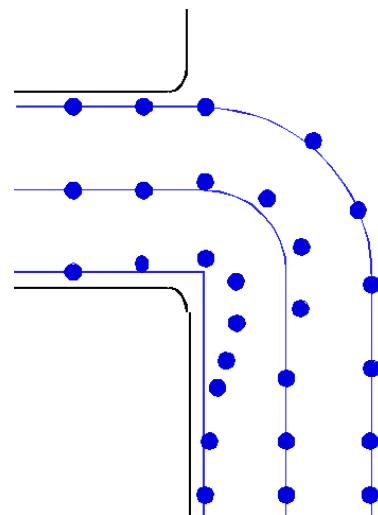

Zodra midden en buitenman de bocht volledig door zijn marcheert de binnenman aan op het linkerbeen en gaat in normaal marstempo verder.

De meest gemaakt fout is het zogenaamde uit de bocht zwaaien. Dit wordt door de jury over het algemeen zwaar aangerekend en heeft onze schutterij al menig eerste prijs gekost.

Goed

Fout

7.3.1. Uit de pas (3)

Alle deelnemers dienen "op de maat van de muziek steeds gelijk met hetzelfde been voorwaarts te stappen. Dus allemaal tegelijk links en allemaal tegelijk rechts. Het linkerbeen dient daarbij steeds "op de slag van de grote trom" gezet te worden. Houdt bij twijfel de rest van de schutters of zo mogelijk de muzikanten in de gaten en corrigeer indien nodig door een tussenpasje te maken.

7.3.2. Slepend vendel (3)

De vendeliers dienen hun vendels zodanig te dragen dat zij niet de grond raken. Rol zonnodig vendel een klein stukje op zodat er altijd een 5 tot 10 centimeter ruimte is om te voorkomen dat vendel per ongeluk toch de grond raakt. Vendeliers houden elkaar in de gaten en maken elkaar of commandant er op attent wanneer het vendel sleept.

Slepend vendel

7.3.3. Vendels niet op gelijke wijze gedragen (3)

Hierbij wordt speciaal gelet op de positie van de hand en op de hellingshoek van de vendelstok. Bij Onderling Genoegen dragen we de vendels horizontaal met de hand direct achter de bol.

Fout

Goed

Goed

7.3.4. Wapens niet op gelijke wijze gedragen(3)

Per sectie wordt er sterk op gelet dat de wapens door de leden van die sectie op gelijke wijze worden gedragen. De positie van de handen aan het wapen en de richting van het wapen zijn daarbij belangrijk. Welke positie en welke richting is daarbij minder belangrijk dan de gelijkheid bij alle leden van de sectie.

Sabels

Kruisboog

Lee Enfield

7.3.5. Sabels officieren niet op gelijke wijze gedragen (3)

Speciaal wordt gelet op de wijze waarop de officieren hun wapen hanteren. Ook dit hoort bij allemaal hetzelfde te zijn. Ook hier is weer de positie van de hand en de richting van het sabel van belang.

Sabel

Aan de schouder

Gepresenteerd

7.3.6. Tamboer-maître loopt niet in het midden (3)

De tamboer-maître behoort midden voor de muziek te lopen.

7.3.7. Praten, Lachen, Zwaaien (3)

Praten, lachen, zwaaien naar het publiek worden tijdens de marswedstrijd niet gewaardeerd.

7.3.8. Algemene indruk (3)

Om bij dit onderdeel goed uit de bus te komen letten we in ieder geval op de volgende punten:

- Geen kauwgum
- Geen zonnebrillen (meekleurende brillenglazen uiteraard toegestaan)
- GSM UIT
- Correcte en schone kleding, schoenen gepoetst, koper gepoetst
- Attent opvolgen van de aanwijzingen en commando's van de commandanten

7.4. De plaats van de commandanten tijdens de mars

Hoofdcommandant: geen vaste plaats

Sectiecommandanten (met pluim) In het linker gelid, vóór hun sectie.

Sectiecommandanten (zonder pluim): Links buiten voorop IN hun sectie.

Uitzondering: Lee Enfield commandant: Midden voor zijn groep.

7.5. De commando's tijdens de mars

Schutterij...
Geeft... Acht
Schouder... geweer
Voorwaarts ... mars

Schutterij...
Hoofd der colonne Links ... mars
Hoofd der colonne Rechts ... mars

Schutterij...
Markeer de pas ... mars
Voorwaarts ... mars

Schutterij ...
Verwissel ... geweer

Vendeliërs ...
Over de schouder ... Vendel

Schutterij ... Halt (en sta stil)
Zet af .. geweer
(Links ... om)
Op de plaats.. rust
Ingerukt ... mars

8. Defileren

8.1. Het juryrapport van de Federatie

8.1.1. Niet haaks door de bocht

Zie beschrijving bij de Mars

8.1.2. Niet gericht in de lengte

Zie beschrijving bij de Mars

8.1.3. Niet gericht in de breedte

Zie beschrijving bij de Mars

8.1.4. Onderlinge afstand in een onderdeel

Zie beschrijving bij de Mars

8.1.5. Niet gericht in de lengte 1 breedte muziek

Zie beschrijving bij de Mars

8.1.6. Uit de pas

Zie beschrijving bij de Mars

8.1.7. Commandant loopt aan de verkeerde zijde

Bij het defilé dienen de commandanten aan de rechterzijde van de vereniging te lopen. De hoofdcommandant dient het defilé ook aan de rechterzijde te beginnen en mag tijdens het defilé niet door zijn vereniging heen lopen.

8.1.8. Tamboer-maître loopt niet in het midden

Zie beschrijving bij de Mars

8.1.9. Slepend vendel

Zie beschrijving bij de Mars

8.1.10. Vendels niet op gelijke wijze gedragen

Heft het vendel

Presenteert het vendel

8.1.11. Vendels niet gelijk bij hoofd rechts

Het commando Hoofd... Rechts dient door alle leden van een sectie gelijktijdig te worden opgevolgd. Met name bij de vendeliers is over het algemeen heel duidelijk te zien wanneer dit niet gelijktijdig gebeurt. Vandaar dit speciale aandachtspunt van de jury.

8.1.12. Vendels niet gelijk terug bij hoofd front

Het commando Hoofd... Front dient door alle leden van een sectie gelijktijdig te worden opgevolgd. Met name bij de vendeliers is over het algemeen heel duidelijk te zien wanneer dit niet gelijktijdig gebeurt. Vandaar dit speciale aandachtspunt van de jury.

8.1.13. Hoofd rechts te vroeg beëindigd

De commandant mag het commando Hoofd... Rechts pas geven wanneer de laatste man van zijn sectie de eretribune voorbij is. Gebeurt dit eerder dan gelden ook hiervoor aftrekpunten.

8.1.14. Wapens niet op gelijke wijze gedragen

Zie beschrijving bij de Mars

De sabels

De kruisbogen

De Lee Enfields

8.1.15. Te kort op tribune

De commandant moet er voor zorgen dat er voldoende ruimte tussen de schutterij en de tribune is zodat ook de vendels vrij gepresenteerd kunnen worden.

8.1.16. Praten, lachen, zwaaien

Zie beschrijving bij de Mars

8.1.17. Algemene indruk (kauwgum, tenue, enz.)

Zie beschrijving bij de Mars

8.2. De Commando's tijdens het defilé

Schutterij...
Geeft... Acht
Schouder... geweer
Voorwaarts ... mars
Hoofd der colonne Links ... mars
Per sectie bij opvolging ... hoofd ... rechts
Per sectie bij opvolging ... hoofd... front
Hoofd der colonne Links ... mars
Hoofd der colonne Links ... mars
Markeer de pas ... mars
Schutterij ... Halt (en sta stil)
Zet af ... geweer
Links ... om
Op de plaats ... rust
Ingerukt ... mars

Bij het hoofd Rechts en Hoofd front kennen we de volgende secties:

- Hoofdcommandant: Piassen, Bielemannen en vaandelwacht
- Commandant officieren: Officieren en bestuur
- Commandant Lee Enfields: Lee Enfield korps
- Commandant Hand en kruisboog: Hand en kruisboogschutters
- Tamboer-maître muziek: Liemers Harmonie
- Commandant Jeugdvedeliers: Aspiranten en junioren vedeliers
- Commandant Senioren vedeliers: Senioren vedeliers

8.3. De plaats van de commandanten

Bij het defilé dienen de commandanten aan de rechterzijde van de vereniging te lopen. De hoofdcommandant dient het defilé ook aan de rechterzijde te beginnen en mag tijdens het defilé niet door zijn vereniging heen lopen.

Sectiecommandanten (met pluim): In het rechter gelid, vóór hun sectie.

Sectiecommandanten (zonder pluim): Rechts buiten voorop IN hun sectie.

Uitzondering: Lee Enfield commandant: Midden voor zijn groep.

9. Presenteren

9.1. Enkele voorbeelden van presenteren van de wapens

Onderstaand enkele voorbeelden van het presenteren van de wapens tijdens b.v. het spelen van het Wilhelmus.

Sabel in de 2^e rust

In de 1^e rust met het sabel aan de schouder

Gepresenteerd: sabel voor het rechteroog, elleboog tegen het lichaam, let op de hand aan de schede

Kruisboog in de 2^e rust

In de Geeft Acht houding

Gepresenteerd

Vendelier in de 2^e rust

In de Geeft Acht houding

Hef... Vendel bol op de knie

Presenteer... vendel in de hand met gesloten vingers in de zij

Lee Enfield in de 2^e rust

Lee Enfield in de 1^e rust

In de Geeft Acht houding

Gepresenteerd, korrel op ooghoogte, duim omhoog

Marketenster, houding gepresenteerd, vaatje aan rechterzijde, hand onder het vaatje

Marketenster, houding gepresenteerd, mandje aan rechtszijde, arm haaks gebogen

2^e rust voeten uit elkaar, linker hand achter op de rug
1^e rust voeten uit elkaar, linker hand naast lichaam

10. Bijlagen

De volgende bijlagen zijn opgenomen:

Federatie reglement Bielemanwedstrijden	versie 17 november 2001
Federatie reglement Schietwedstrijden (Algemeen)	versie 17 november 2001
Federatie reglement Federatief Koningschieten	versie 1 april 2000
Federatie reglement Gelders kampioenschap vendelen	versie 24 maart 2001

Voorbeeld juryrapport Marcheren
Voorbeeld juryrapport Defileren
Voorbeeld juryrapport Vendelen Senioren
Voorbeeld juryrapport Vendelen Junioren / aspiranten